

Gospodarstvo Koprivničko-križevačke županije u 2017. godini

UVOD

Potrošački optimizam u Republici Hrvatskoj pozitivno je utjecao na rast BDP (2,8%) u 2017., utemeljen na niskoj stopi inflacije (1,1%) i povoljnijem oporezivanju plaća koji doprinose povećanju kupovne moći stanovništva, sve uz relativno niske kamatne stope, opravak opće zaposlenosti u realnom sektoru uz ograničavajuće djelovanje negativnih demografskih kretanja.

Koprivničko križevačka županija sa površinom od 1.748 km² i 115.684 stanovnika (2011.,66 stanovnika po km²) rangira se na 17/21 mjesto i pripada u red najmanjih regija u državi. Prema indeksu stupnja razvijenosti (razdoblje 2014-2016) svrstana je na 11/21.mjesto u 2. skupini sa indeksom od 98,493 te pripada potpomognutim područjima.

Prema strukturi gospodarstva prerađivačka industrija ima udio od 26%, slijedi poljoprivreda, trgovina i graditeljstvo. Ljudski potencijali bitna su komponenta gospodarskog razvoja, a s indikatorom od 7,3 diplomirana studenta na 1000 stanovnika pozicionira Županiju između 9. do 13./21. mjesta zajedno sa Sjeverozapadnim Županijama (RH prosjek: 8,1 dipl. student/1000 stanovnika).

Prirodno kretanje stanovništva ima dugogodišnji trend smanjenja (od 1968.) ponajviše što broj umrlih nadvisuje broj živorođenih osoba te uslijed iseljavanja stanovništva prema velikim gradovima i inozemstvu.

POZICIONIRANJE GOSPODARSTVA ŽUPANIJE NA NACIONALNOJ RAZINI I NA PODRUČJU SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Tablica 1. Rang i udio na nacionalnoj razini, prema zaposleniku (u 000 kuna)

Pokazatelj	Koprivničko-križevačka županija	
	broj/vrijednost u kn	rang
Broj poduzetnika	1.809	17/21
Broj zaposlenih	17.278	15/21
Ukupni prihod po zaposlenom –produktivnost rada	648.422	5/21
Dobit nakon poreza	460.832	15/21
Gubitak nakon poreza po zaposlenom	12.471	16/21
Neto dobit po zaposlenom	14.200	10/21
Rang po ekonomičnosti poslovanja	102,99	11/21

Izvor: Fina

Ekonomsku snagu pojedine Županije pokazuju financijski rezultati realnog sektora, društava kapitala, a iskazani su po zaposleniku, gdje konstatiramo: prema produktivnosti rada županijsko gospodarstvo rangirano je na 5./21., po ekonomičnosti poslovanja rangirano je na 11./21., prema operativnim gubicima u poslovanju na 16./21. mjesto, a po rezultatu poslovanja (neto dobit po zaposlenom) na 10./21.

EKONOMSKI POKAZATELJI PO ŽUPANIJAMA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Tablica 2. Ekonomski pokazatelji po županijama sjeverozapadne hrvatske (u 000 kuna)

Županija	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihod (1000 kn)	Dobit nakon poreza (1000 kn)	Gubitak nakon poreza (1000 kn)	Neto dobit (1000 kn)	Ukupni prihod po zaposlenom (kn)	Dobit nakon poreza po zaposlenom (kn)	Gubitak nakon poreza po zaposlenom (kn)	Neto dobit po zaposlenom (kn)	Ukupni rashodi	Ekonomičnost
Grad Zagreb	41.600	351.910	350.863.930	21.662.298	31.313.302	-9.651.004	997.027	61.556	88.981	-27.425	356.695.100	98
Zagrebačka	8.017	57.848	52.869.627	2.610.775	1.357.909	1.252.866	913.940	45.132	23.474	21.658	51.168.630	103
Varaždinska	1.774	42.240	25.189.062	1.109.467	649.224	460.243	596.332	26.266	15.370	10.896	24.564.885	103
Međimurska	3.233	28.732	14.481.278	819.937	154.079	665.858	504.012	28.537	5.363	23.175	13.712.546	106
Krapinsko-zagorska	2.103	20.510	12.032.364	772.766	173.030	599.736	586.658	37.678	8.436	29.241	11.311.698	106
Koprivničko-križevačka	1.809	17.278	11.203.430	460.832	215.479	245.353	648.422	26.672	12.471	14.200	10.878.400	103
Bjelovarsko-bilogorska	1.925	14.104	7.041.089	275.862	137.358	138.504	499.226	19.559	9.739	9.820	6.846.927	103

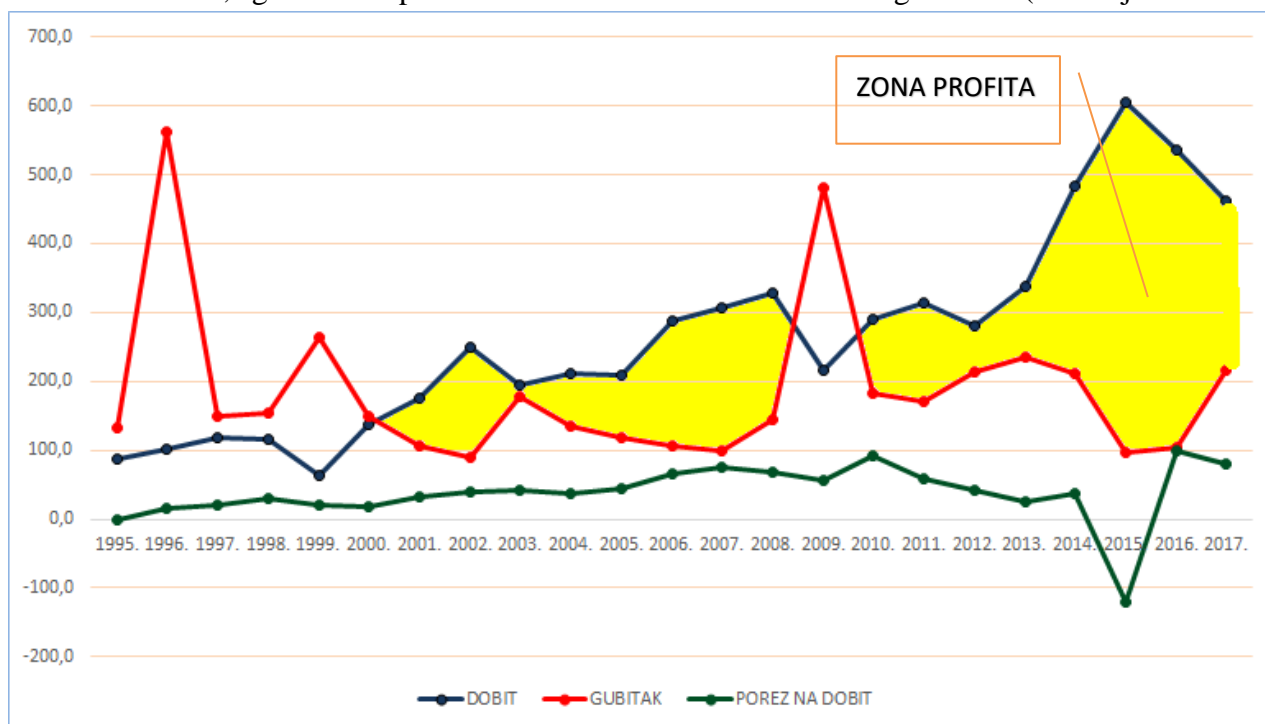
Grad Zagreb koncentrira sjedišta trećine svih gospodarstvenika u državi koji na tržištu realiziraju preko 50% ukupnih prihoda i dobiti prema nominalnim iznosima, stoga usporedive susjedne Županije i njihov realni sektor daju prikaz stanja u gospodarstvu sjeverozapadnog dijela države.

TREND POSLOVNIH REZULTATA TRGOVAČKIH DRUŠTVA NA PODRUČJU ŽUPANIJE

Tablica 3. Trend poslovnih rezultata trgovačkih društva na području Županije (u mil. kn)

	DOBIT	GUBITAK	POREZ NA DOBIT
1995.	86,1	132,5	0,0
1996.	101,2	560,9	16,6
1997.	117,3	148,2	19,6
1998.	115,3	155,0	30,9
1999.	62,2	264,3	20,0
2000.	138,0	150,0	19,0
2001.	175,9	106,0	33,0
2002.	250,3	89,3	40,4
2003.	194,4	178,2	41,1
2004.	210,5	135,6	37,1
2005.	208,5	118,3	45,1
2006.	288,0	107,4	66,8
2007.	305,5	99,3	74,2
2008.	327,0	145,0	68,6
2009.	216,0	480,0	55,6
2010.	290,0	183,0	92,0
2011.	313,9	170,1	59,6
2012.	280,0	214,6	41,8
2013.	336,9	234,6	24,9
2014.	483,6	211,7	38,1
2015.	606,0	96,1	-119,5
2016.	536,5	103,8	99,8
2017.	460,8	215,5	79,7

Graf 1. Dobit, gubitak i porez na dobit od 1995 - 2017. godine (u milijunima kn)

Izvor: Fina

Realni sektor županijskog gospodarstva posluje, konsolidirano promatrano i u kontinuitetu od 2001. profitabilno (iznimka je negativan poslovni rezultat 2009.).

Realizirana neto dobit društava kapitala sa sjedištem u Županiji iznosi 243,35 milijuna kuna (-43%/2016.), a gubitak u poslovanju društava kapitala ukupno je viši za 107% u odnosu na 2016., no unatoč negativnom rastu među najnižima je u državi.

Trend poslovanja gospodarstvenika na području Koprivničko-križevačke županije korespondira sa ekonomskim kretanjima na nacionalnoj razini, gdje uvjetovano rastom potražnje realiziraju se veći tuzemni i inozemni prihodi (rast prihoda od 9,2%, nominalno 11,2 milijarde kuna), raste broj zaposlenih osoba 4,93%, 811 osoba), investicije rastu stopom od 35,5% i imaju nominalno najvišu vrijednost od osnivanja Županije, konkurentnost jača porastom robnog izvoza za 19,3%, a pri tom se realizira i suficit u vanjskotrgovinskoj razmjeni od 153,5 milijuna USD, gdje posljedično broj evidentiranih nezaposlenih osoba na dan 31.12.2017. je 3.578 što je ujedno i najniži broj nezaposlenih osoba od 1991.godine.

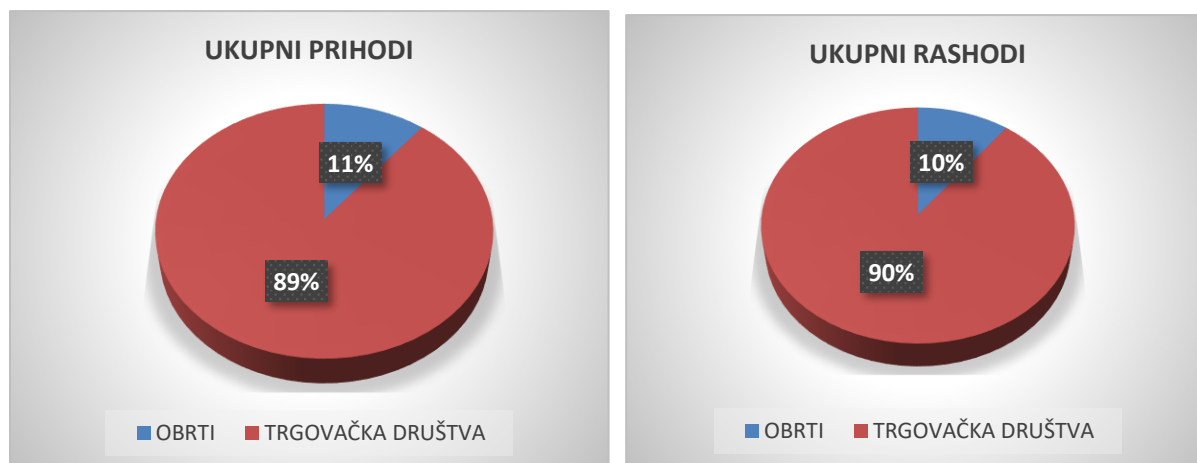
Sa 1.809 trgovačkih društava na prostoru Županije aktivno je i 1.242 obrta, dominantno 573 su uslužna obrta u kojima je zaposleno 3.061 osoba.

Ukupni prihodi i primici obrtnika u 2017. godini iznosili su 1,35 milijardi kuna.

Poslovanje obrtnika (zajedno sa slobodnim zanimanjima) na osnovu prijave poreza na dobit je pozitivno s neto dobiti od 12,4 milijuna kuna, a po osnovi prijave poreza na dohodak, realizira se neto dohodak od 78,1 milijun kuna, odnosno ukupan profit iznosi 90,5 milijuna kuna.

Iako ovaj sektor malog i mikro poduzetništva poslije konsolidirano pozitivno evidentan je i nadalje manji broj obrtnika i zaposlenih osoba u obrtu u odnosu na pred krizno razdoblje.

Grafikoni 2 i 3. Ukupni prihodi i rashodi obrta i trgovačkih društva

Tablica 4. Ukupni prihodi i rashodi obrta i trgovačkih društva u 2017.

	Obrti	Trgovačka društva
UKUPNI PRIHODI	1.348.364.000	11.203.430.000
UKUPNI RASHODI	1.260.045.000	10.878.400.000

Izvor: Fina, OKKKŽ

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA NA KKŽ OD 1998. DO 2017. GODINE

Tablica 5.
Vanjsko trgovinska razmjena
na KKŽ od 1998. do 2017. godine
(u milijunima USD)

	IZVOZ	UVOZ
1998.	157,6	141,4
1999.	140,3	124,4
2000.	121,8	108,6
2001.	119,2	113,6
2002.	128,3	139,5
2003.	156,4	192,2
2004.	178,1	186,7
2005.	186,0	191,5
2006.	211,0	210,8
2007.	241,0	242,6
2008.	271,4	282,7
2009.	261,0	242,0
2010.	277,4	211,0
2011.	346,4	260,8
2012.	317,8	222,4
2013.	293,6	165,8
2014.	312,9	188,8
2015.	335,9	202,7
2016.	358,3	218,2
2017.	427,8	274,3

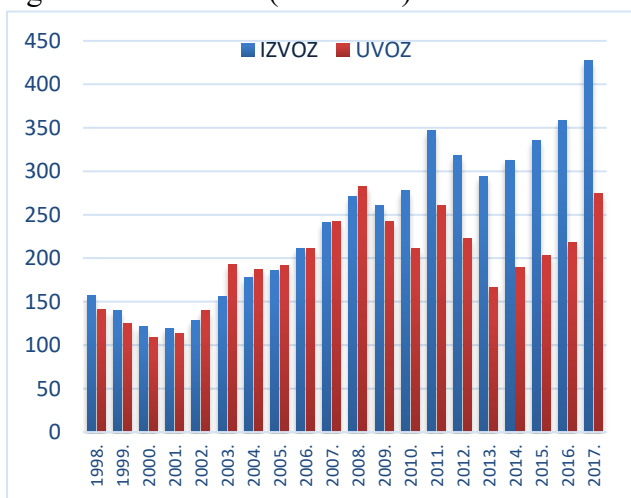
Tablica 6.
Saldo vanjskotrgovinske razmjene

Godina	Saldo
1998.	18,4
1999.	15,8
2000.	13,2
2001.	6,4
2002.	11,2
2003.	-35,9
2004.	-8,6
2005.	-5,6
2006.	0,2
2007.	-1,7
2008.	11,3
2009.	19
2010.	67
2011.	85,6
2012.	95,4
2013.	127,8
2014.	124,1
2015.	133,2
2016.	140,1
2017.	153,48

Vanjskotrgovinska razmjena društava kapitala sa prostora Županije u 2017. iznosila je 702 milijuna USD (rast od 21,8%), gdje je izvoz rastao stopom od 19,3%, a uvoz stopom od 25,7%. Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 156%, za razliku od nacionalnog prosjeka koji je 64%.

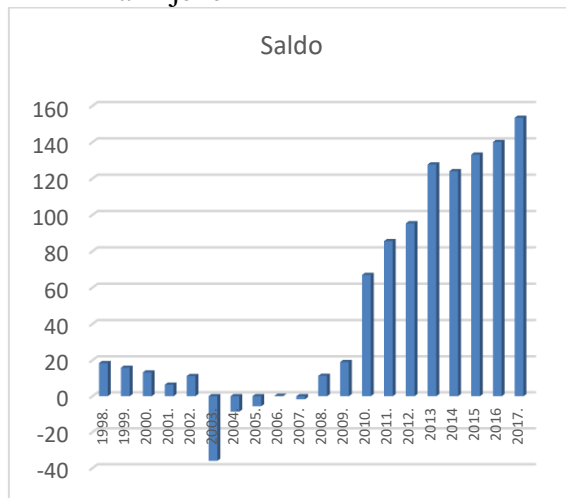
Najvažnija inozemna tržišta su njemačko, BiH i talijansko, a prema djelatnosti dominira izvoz prerađivačke industrije, prvenstveno prehrambene i farmaceutske. Trend robnog izvoza nominalno raste od 2011., odnosno nakon pristupanja republike Hrvatske Europskoj uniji, gdje izvoznici na ino tržištima potvrđuju konkurentnost svojih roba. Prosječno svaka četvrta kuna ukupnih prihoda poduzetnika zarađena je na inozemnom tržištu (izvoz u ukupnom prihodu čini 25%).

Graf 2: Vanjskotrgovinska razmjena trgovačkih društava (mil. USD)

Izvor: Fina

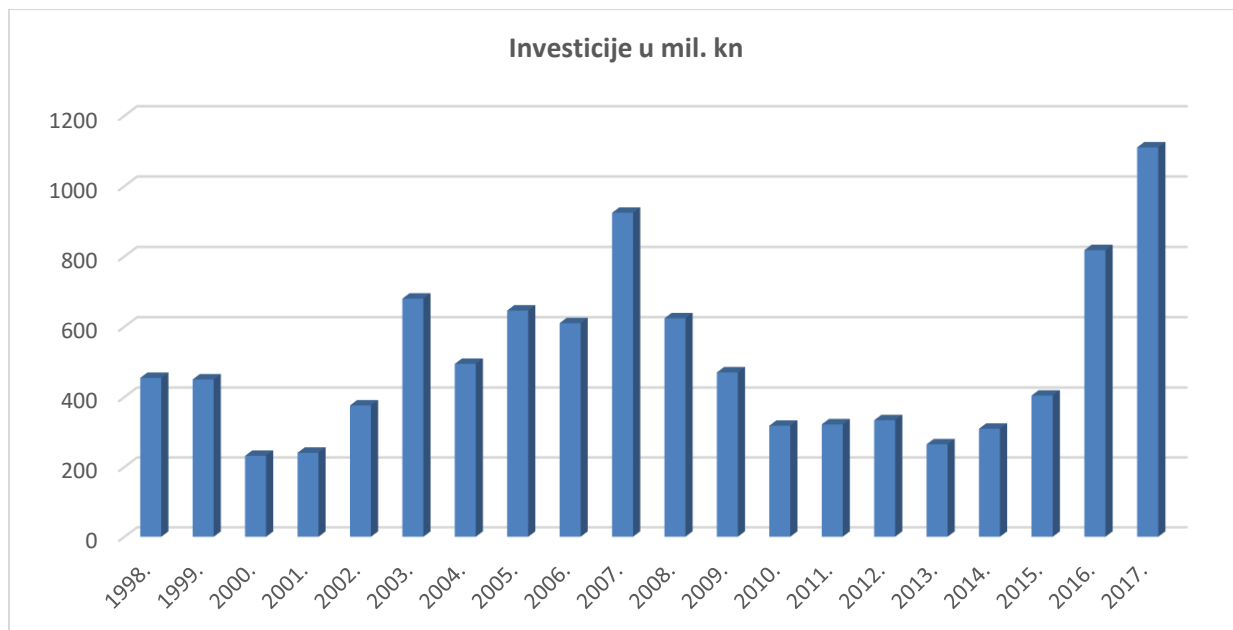
Graf 3: Saldo vanjskotrgovinske razmjene

Izvozna gospodarstva s područja 11 Županija realiziraju pozitivan vanjskotrgovinski saldo, a među njima izvoznici sa područja Koprivničko-križevačke županije i to kontinuirano od 2008. godine, sa tendencijom rasta izvoza. U 2017. suficit vanjskotrgovinske robne razmjene je iznosio 153,5 USD i viši je za 9,6% u odnosu na 2016.

INVESTICIJE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA OD 1998. DO 2017.

Graf 4. Trend investiranja trgovačkih društava (u milijunima kuna)

Tablica 7. Investicije trgovačkih društava od 1998. do 2017. u mil. kn

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Investicije u mil. kn	454,5	449,9	231,8	240,5	375,9	679,8	494,4	646	610	924	624	470	318	321,8	333,6	264,6	309,2	404	817,8	1.110

Izvor: Fina

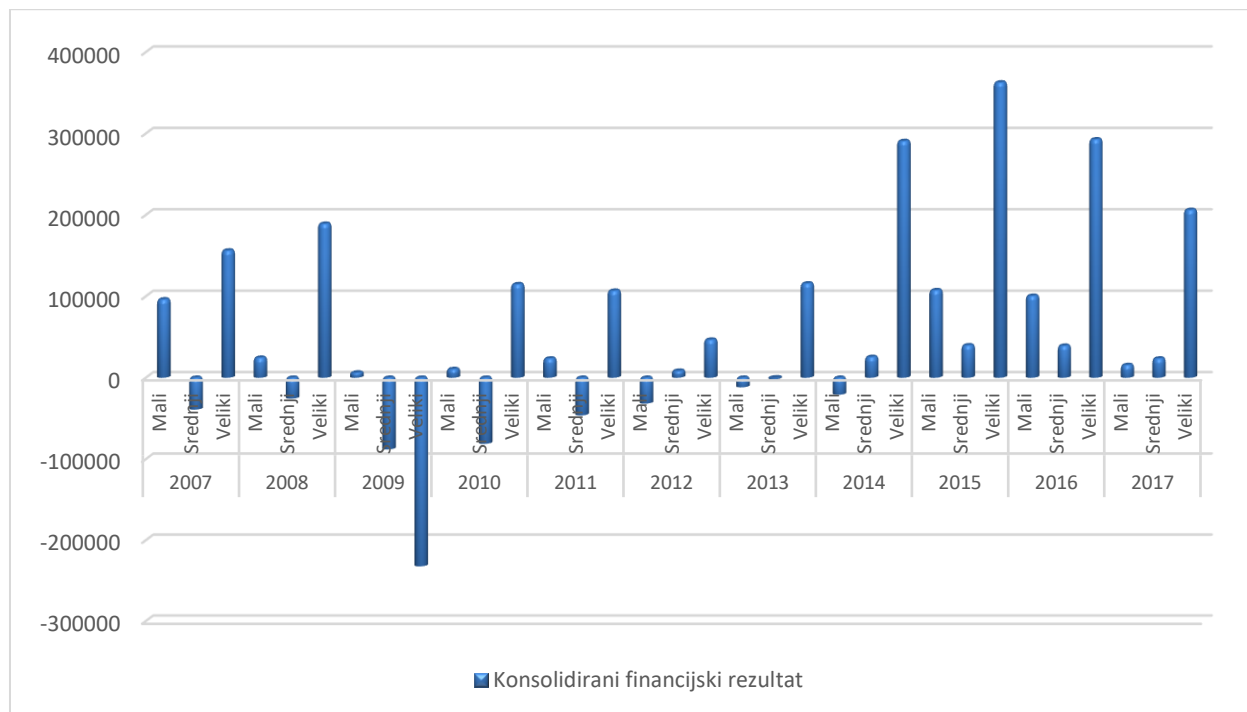
Investicije realnog sektora u 2017. u intenzitetu i nominalno, drugu godinu za redom, potvrđuju povoljnu investicijsku klimu, kao u razdoblju 2005.-2008., samo što su na nju, uz tržišnu potražnju, utjecali subvencionirani investicijski krediti dostupni na regionalnoj razini, a danas bespovratna sredstva iz Programa konkurentnosti i kohezije i programa ruralnog razvoja.

Ukupne investicije imaju nominalno najvišu vrijednost u promatranom razdoblju od 1,11 milijardi kuna i gotovo tri puta (275%) su više u odnosu na 2015., odnosno za 36% u odnosu na 2016. godinu.

Komparativne prednosti Županije i nadalje usmjeravaju investicijska ulaganja u sektore prerađivačke industrije, posebno proizvodnje hrane i pića, farmaceutiku, te poljoprivredu.

KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI REZULTATI PREMA VELIČINI PODUZETNIKA NA KKŽ OD 2007. – 2017. GODINE

Graf 5. Konsolidirani financijski rezultat prema veličini poduzetnika 2007. – 2017. (u 000 kuna)

Izvor: Fina

Prema veličini trgovačkih društava konstatira se pozitivan poslovni rezultat izražen neto dobiti kako slijedi: mikro i mali poduzetnici 15,7 milijuna kuna, srednji poduzetnici 23,6 milijuna kuna, veliki poduzetnici 206,1 milijun kuna. Rast prihoda, odnosno produktivnost kretala se od 27,4% kod mikro, 9,5% kod malih, 4,3% kod srednjih, te 8,9% kod velikih poduzetnika.

Nositelji novog zapošljavanja od 811 osoba su mikro, (4435 zaposlenih, rast 14,2%), mala, (4279 zaposlenih, rast 1%) i srednja (2433 zaposlenih, rast 6,8%) trgovačka društava, dok su velika trgovačka društva povećala broj zaposlenih za 1% i u njima je zaposleno 9818, odnosno 57% svih zaposlenih.

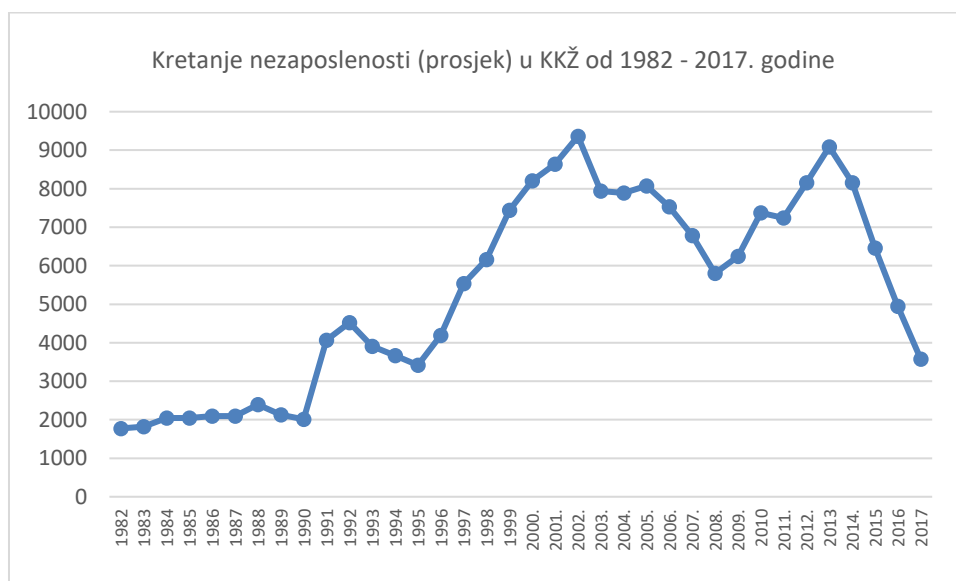
Veliki gospodarstvenici (5 trgovačkih društava, 0,2%) na tržištu realiziraju 46% ukupnih prihoda, 49% svih izvoznih prihoda, 45% ukupne dobiti nakon oporezivanja te njihovi zaposlenici imaju 43% veću bruto plaću (9818 kn/zaposlenik, rast 11,6%) u odnosu na prosječnu (6865 kuna prosječna je bruto plaća po zaposleniku u 2017., rast 6,75%).

Unatoč rastu prosječnih bruto plaća kod mikro (4211 kn/zaposlenik, rast 6%), i malih poduzetnika (6005 kn/zaposlenik, rast 6,7% i zadržavanju primanja na prošlogodišnjoj razini kod srednje velikih poduzetnika (5776 kn/zaposlenik) i nadalje zaposlenici primaju niže dohotke u odnosu na prosječne u županijskom gospodarstvu.

STANJE ZAPOSLENIH I NEZAPOSLENIH OSOBA

Graf 6.

Kretanje nezaposlenih (prosjeak) u KKŽ od 1982. -2017. godine

Izvor: HZMO, HZZ, Područna služba Križevci

Evidentiran broj nezaposlenih osoba pri HZZ na dan 31.12.2017. od 3578 osoba odgovara stopi nezaposlenosti od 9,6% na regionalnoj razini, koja ima tendenciju kontinuiranog pada od 2013. godine, a u rujnu 2018. na prostoru Županije nezaposleno je 2054 osobe, odnosno stopa nezaposlenosti je 5,5%. Kontinuitet u provođenju mjera aktivne politike zapošljavanja smanjuje broj evidentirano nezaposlenih osoba, ali nadalje ostaje jaz u strukturi zvanja i zanimanja nezaposlenih u odnosu na potražnju poslodavaca

Tablica 8. Struktura stanovništva

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Aktivno stanovništvo	44.558	44.250	43.225	42.802	42.039	40.695	39.158	37.410	37.021
Zaposleni	38.315	36.875	35.985	34.646	32.956	32.540	32.726	33.066	33.443
Nezaposleni	6.243	7.375	7.240	8.156	9.083	8.155	6.432	4.944	3.578
Umirovljenici	26.660	27.337	27.495	27.475	27.553	27.721	27.676	27.628	29.039
Ukupno	72.218	71.587	70.720	70.277	69.592	68.416	66.834	65.038	66.060

Izvor: HZMO, HZZ, Područna služba Križevci

U Republici Hrvatskoj prema medijanu dobnih skupina stanovništvo u državi je prosječno staro 43 godine, a na području Županije 43,4 godine (2016.) i svrstava se u red sedmog najstarijeg stanovništva u EU (srednja vrijednost godina u EU je 42,6).

Slijedom negativnih demografskih trendova, umirovljenja i iseljavanja ukupno radno aktivno stanovništvo na području Županije ima dugoročan tren pada te je ukupan broj radno aktivnog stanovništva za 7148 osoba manji u odnosu na pred krizno razdoblje. Broj ukupno zaposlenih osoba u 2017. od 33.443 manji je za 5249 osoba, a umirovljenika je više za 2379 osoba u odnosu na pred krizno razdoblje.

Omjer osiguranika i umirovljenika je 1,15 :1, što je nepovoljniji omjer u odnosu na državni prosjek 1,21:1, a posebno nepovoljan u odnosu na 2008. kada je isti iznosi 1,54:1.

Tablica 9. Struktura aktivnog stanovništva

	31.12. 2008.	31.12. 2009.	31.12. 2010.	31.12. 2011.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2014.	31.12. 2015.	31.12. 2016.	31.12.2017.
Radnici kod pravnih osoba	30493	28668	27918	27487	26564	25801	25787	26235	26697	27218
Radnici kod fizičkih osoba	3370	2969	2579	2442	2310	2076	2031	2107	2133	2152
Obrtnici	1412	1337	1243	1178	1147	1069	1066	1004	999	1018
Poljoprivrednici	5261	4875	4528	4270	3937	3389	3074	2863	3730	2574
Samostalne profesionalne djelatnosti	312	301	467	477	518	437	364	343	342	340
Osiguranici zaposleni kod međ. org. u inozemstvu	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Produženo osiguranje	129	164	139	133	169	183	216	173	164	140
UKUPNO ZAPOSLENIH	40978	38315	36875	35988	34646	32956	32540	32726	33066	33443

Izvor: HZMO, HZZ, Područna služba Križevci

REGIONALNE MJERE JAČANJA PODUZETNIČKE KLIME

Koprivničko-križevačka županija svojom Županijskom razvojnom strategijom za ostvarenje 4 glavna cilja definirala je 9 strateških projekta: održivo gospodarenje otpadom sa Regionalnim centrom za gospodarenje otpadom „Piškornica“, vodoopskrba i odvodnja, ulaganje u školstvo, projekt širokopojsnog interneta, Master plan integriranog prijevoza putnika i intermodalnog prijevoza tereta, projekt navodnjavanja, katastarskih izmjera i energetska obnova javnih zgrada. Svi strateški projekti udovoljavaju uvjetima korištenja bespovratnih izvora sredstava EU, posebno programa konkurentnost i kohezija.

Mjerama za cilj 1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva i učinkovitosti resursa i cilja 2. Poboljšanje prometne i komunalne infrastrukture, posebno se direktno i indirektno utječe na jačanje poslovne klime u regiji.

PODUZETNIČKA INFRASTRUKTURA U POSLOVNIM ZONAMA

Na području Županije od ukupne površine u poslovnim zonama od 747 hektara, komunalno je opremljeno 502 hektara, a na površini od 289 hektara svoju gospodarsku aktivnost obavlja 170 poduzetnika, koji zapošljavaju oko 4.900 radnika. Najveća poduzetnička zona je Danica u Koprivnici koja je aktivna prije Nacionalnog programa gradnje komunalne infrastrukture u poslovnim zonama (2005.). U 2016. godini završena je najveća gospodarska investicija tvrtke Belupo lijekovi i kozmetika d.d. vrijedna pola milijarde kuna.

Gospodarska aktivnost koncentrirana je i u zonama:

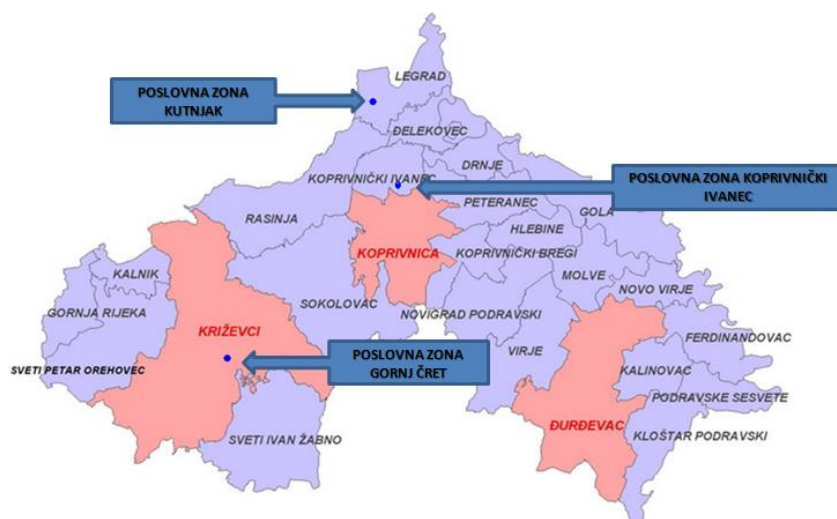
„Nikola Tesla“ u Križevcima gdje je poduzetnicima na raspolaganju novi Tehnološki park RTCP Križevci površine 8.490 m², vrijedan 37,6 milijuna kuna, a za green field investicije komunalno je opremljena zona Gornji Čret.

U Đurđevcu je gospodarstvo smješteno u zoni „A“, u pripremi je gradnja budućeg poduzetničkog inkubatora, površine 650 m², vrijednog 11 milijuna kuna namijenjenog tehnološki inovativnim start up poduzetnicima (17 poduzetnika),

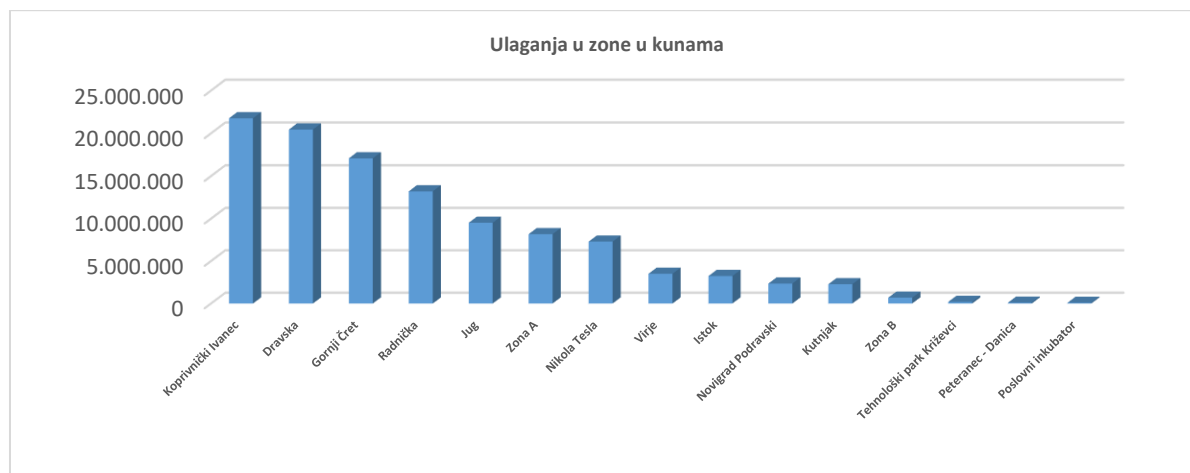
Također, u gradu Koprivnici, u zonama Radnička i Dravska, odvija se uspješna poduzetnička aktivnost, te se priprema izgradnja novog poduzetničkog inkubatora kreativnih industrija, površine 1440 m², vrijednog 13,4 milijuna kuna, kapaciteta 40 poduzetnika i gradnja centra kompetencija u prehrambenoj industriji.

Poslovna zona u Koprivničkom Ivancu u neposrednoj blizini Koprivnice, iako komunalno opremljena, i nadalje nema aktivnih poduzetnika.

Značajne aktivnosti u poslovnoj zoni Kutnjak u Legradu očekuju se nakon završetka istraživačkih radova na geotermalnom polju i po ishođenju koncesije sa svrhom gradnje geotermalne elektrane i proizvodnih stakleničkih objekata u agro industriji grijanih termalnom energijom.

Graf 7. Ulaganja u zone u kunama

Izvor: Izvješće o provođenju mjera prema programu „Konkurentno gospodarstvo“

Tehnološki park Križevci

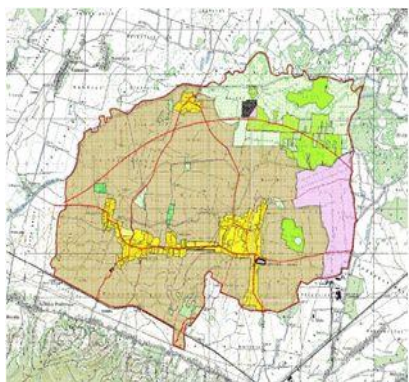
Poduzetnički inkubator u Đurđevcu

Inkubator kreativnih industrija u Koprivnici u prostoru kampusa

1) PODUZETNIČKA ZONA KOPRIVNIČKI IVANEC

2) PODUZETNIČKA ZONA GORNJI ČRET

REGIONALNE MJERE POTPORE INVESTICIJA U GOSPODARSTVU

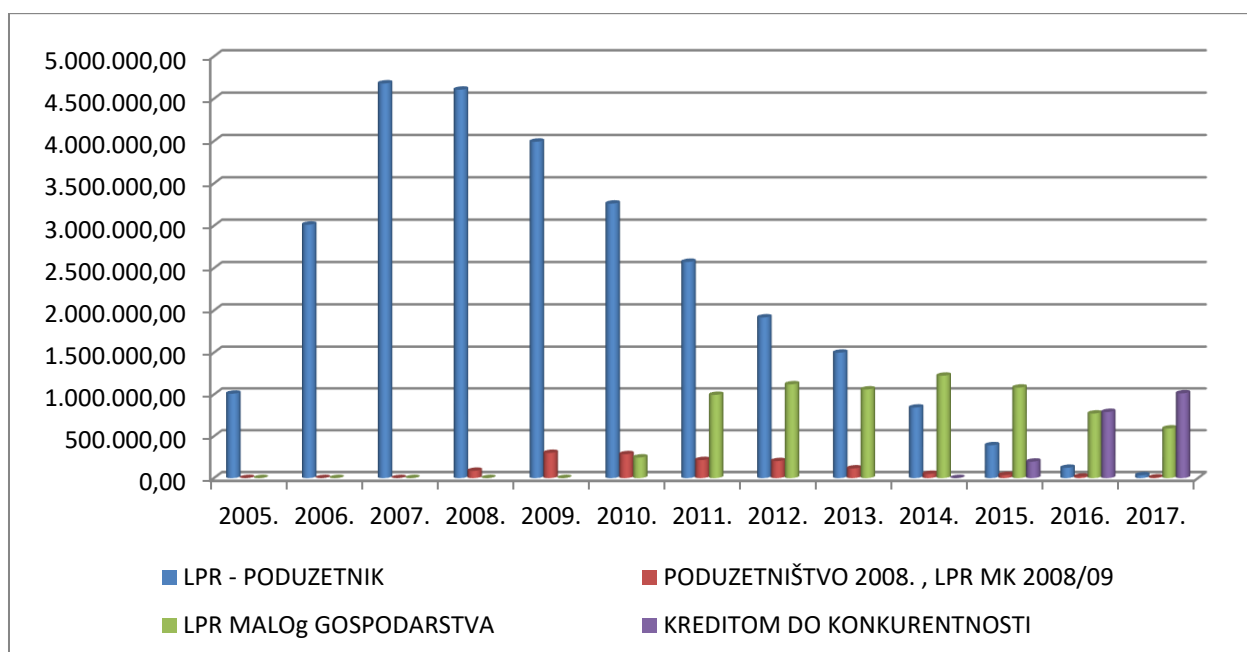
a) Županijski subvencionirani krediti

KREDITNI PROGRAM	BROJ REALIZIRANIH KREDITA	IZNOS U KN
1997. - 1999.	85	21.000.000
GRUDA SNIJEGA	45	20.460.767
PODUZETNIK	90	41.948.003
PODUZETNIK 2	142	60.843.533
ŽENE I MLADI	42	4.393.244
LPR - PODUZETNIK	266	206.965.615
PODUZETNIŠTVO 2008.	21	11.696.662
LPR - MIKROKREDITIRANJE 2008.	22	2.864.000
LPR MALOG GOSPODARSTVA 2009.	48	61.365.434
LPR - MIKROKREDITIRANJE 2009.	21	2.558.845
KREDITOM DO KONKURENTNOSTI 2015.- 2017.	35	41.002.416
UKUPNO	817	475.098.519

b) Županijski poljoprivredni krediti

KREDITNI PROGRAM	GODINA PROVOĐENJA	BROJ REALIZIRANIH KREDITA	IZNOS U KN
Komisioni krediti za poljoprivredu	1999	31	1.135.000
Komisioni krediti za poljoprivredu	2000	34	1.133.572
Komisioni krediti za poljoprivredu	2002	86	7.057.000
POLJOPRIVREDNIK	2003	119	10.129.622
POLJOPRIVREDNIK 2	2004	32	3.000.000
KREDITIRANJE JUNICA	2005	62	2.252.000
RAZVOJ POLJOPRIVREDE	2006	20	2.639.648
RAZVOJ POLJOPRIVREDE	2007	105	18.893.551
RAZVOJ POLJOPRIVREDE	2008	77	18.048.183
UKUPNO		566	64.288.576
UKUPNO KREDITI		1388	539.387.095

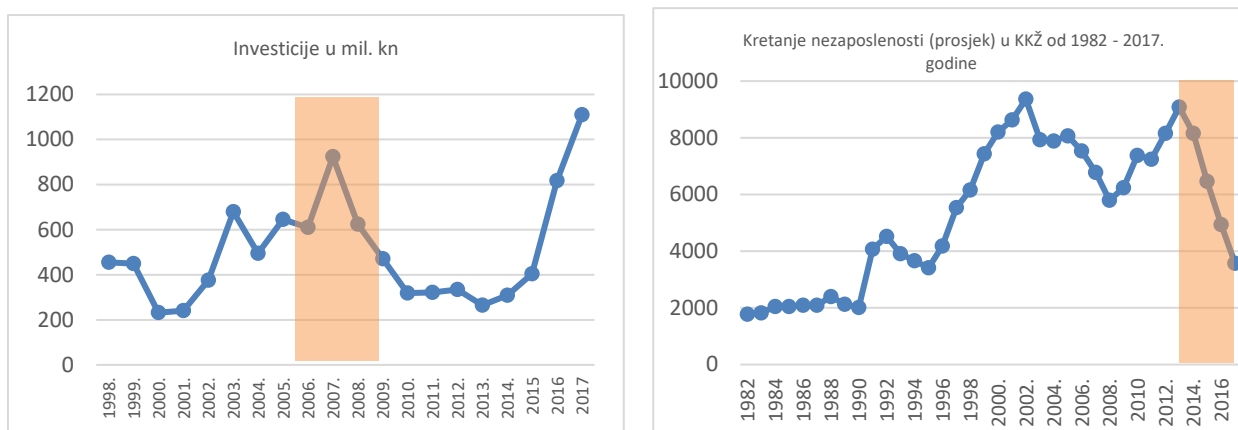
Graf 8: Subvencija kamata u kunama

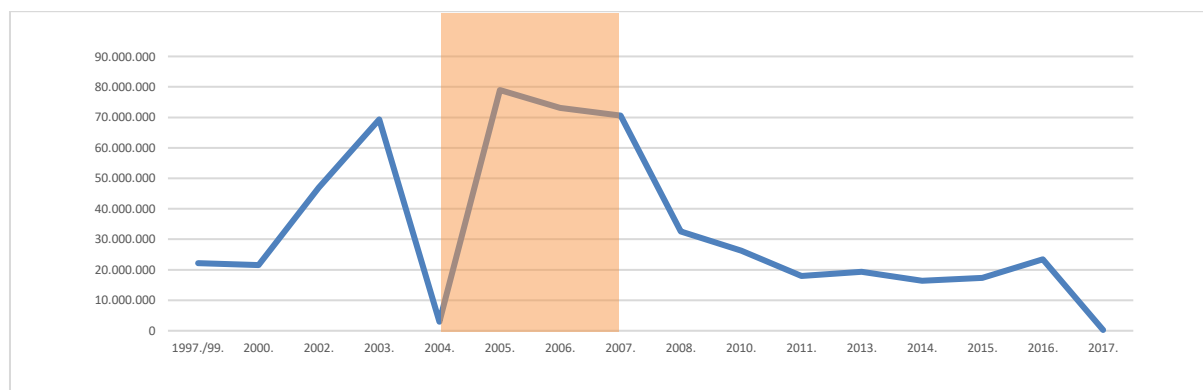
Izvor: UO za gospodarstvo, komunalne djelatnosti i poljoprivredu

Graf prikazuje dugoročnu mjeru kreditiranja poduzetništva uz subvenciju kamatnih stopa na regionalnoj razini za što je do 2017. investirano preko 43 milijuna kuna javnog novca u ukupnom plasmanu od 539 milijuna kuna za 1388 gospodarska projekta, dominantno za korisnike trgovačka društva i obrte (89%) i obiteljska poljoprivredna gospodarstva (11% od ukupnog plasmana).

Graf 9: Odnos odobrenih subvencioniranih regionalnih kredita, investicija i nezaposlenosti

Graf 10. Županijski krediti

U razdoblju od 2005. do 2007. vidljiv je rast investicija i pad broja nezaposlenih osoba uvjetovan smanjenjem troška na kapital za investiranje u realni sektor.

Nakon 2013. i ulaska RH u Europsku uniju na rast investicija utječe dinamika korištenja bespovratnih sredstava po Programima konkurentnost i kohezija i Programa ruralnog razvoja, posebno vidljivo od 2015. do 2017. godine.

Pristup konkurentnim izvorima kreditnih sredstava uređen je na nacionalnoj razini (Hamag bicro, APPRRR) kako za korisnike mikro i malog poduzetništva, tako i za poljoprivrednike.

Obzirom na kamatne stope ispod 2% godišnje ne postoji potreba za sufinanciranjem povoljnih izvora financiranja sektora poduzetništva na regionalnoj razini.

Program obrazovanja

Koprivničko-križevačka županija partner je u projektu Poslovni uzlet, gdje se putem radionica poduzetnicima pružaju specijalističke poslovne informacije o aktualnim mogućnostima za njihov gospodarski razvoj.

PORA, županijska razvojna agencija, također provodi programe edukacije namijenjene korisnicima iz javnog i privatnog sektora prvenstveno namijenjene korištenju bespovratnih izvora sredstava po raspisanim natječajima, te korisnicima pruža tehničku pomoć pri korištenju potpora sukladno Zakonu o poticanju ulaganja.

Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije sa svojim učilištem sustavno provodi edukacije za stjecanje znanja i vještina u obrtničkim djelatnostima, koja se aktivnost sufinancira iz županijskog proračuna potporama male vrijednosti, svim polaznicima u intenzitetu do 50% troškova.

Promidžba poduzetništva

Na prostor Koprivničko-križevačke županije kontinuirano se ulaže u organizaciju specijalističkih sajмова i sufinanciranje nastupa poduzetnika na sajmovima u tuzemstvu i inozemstvo za što se iz proračuna izdvaja oko 700.000 kuna.

Poduzetnici se u okviru županijskog programa podrške promicanju poduzetništva predstavljaju na okvirno četrdesetak gospodarskih događanja od kojih su regionalno najznačajnije: Gospodarski i obrtnički sajam u Križevcima, Dani travnjaka u Koprivnici, Dani povrća u Koprivnici, Dani voća u Đurđevcu, Zlatna vina u Đurđevcu te na turističkim manifestacijama „Legende o picokima“ u Đurđevcu, „Podravski motivi“ i „Renesansni festival“ u Koprivnici i „Križevačko spravišće“ u Križevcima, gdje uz prezentaciju županijskih turističkih proizvoda valoriziraju se i tradicionalne vrijednosti kulturne i prirodne baštine, eno-gastro ponuda te stari zanati.

ZAKLJUČNO O GOSPODARSTVU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE U 2017.

Realni sektor gospodarstva Koprivničko-križevačke županije sa svojih 1809 trgovačkih društava i 1242 obrta (3051 gospodarski subjekt) karakterizira kontinuirani višegodišnji pozitivan poslovni rezultat sa ukupnom neto dobiti od 245,4 milijuna kuna i neto dohotkom od 78 milijuna kuna (ukupno dobit i dohodak neto: 323,4 milijuna kuna). Prema rangiranju regija u odnosu na neto dobit po zaposleniku, gospodarstvo Koprivničko-križevačke županije u 2017. je na 11./21. mjestu u državi.

U Županiji su ukupno 33.443 zaposlene osobe od kojih 17.278 radi u trgovačkim društvima, a 3.170 u obrtima (20.448 osoba). U sektoru poduzetnika OPG ukupan broj osiguranika-zaposlenih osoba je 2.574. Porast broja zaposlenih osoba kod gospodarskih subjekata u 2017. je 4,93%.

Stopa evidentirano nezaposlenih osoba u 2017. iznosila je 9,6%, dok je danas 5,5% (rujan, 2018).

Omjer osiguranika, odnosno zaposlenih osoba u odnosu na umirovljene radnike je 1,15:1 i lošiji od državnog prosjeka na što posebno utječe visoka prosječna starost stanovništva i demografska kretanja.

Gospodarski subjekti na tržištima ukupno ostvare 12,6 milijardi prihoda i primitaka od čega 25% na inozemnim tržištima. Prema rangiranju regija u odnosu na produktivnost po zaposleniku, gospodarstvo Koprivničko-križevačke županije u 2017. zauzima visoko 5./21. mjesto državi.

Vanjsko trgovinska robna razmjena u 2017. iznosi 702 milijuna USD, porasla je za 21,8% u odnosu na prethodnu godinu, gdje izvoz raste stopom od 19,3%, a suficit iznosi nominalno 153,3 milijuna USD (rast ,9,6%).

Pokrivenost uvoza izvozom je 156% za razliku od hrvatskog prosjeka od 64% čime se potvrđuje konkurentnost izvozno orijentiranog dijela županijskog gospodarstva, posebno prehrambene industrije i farmaceutike.

Investicije u realnom sektoru 2017., nominalno od 1,11 milijardi kuna, svojim intenzitetom više su nego u pred kriznom razdoblju i upućuju na kontinuitet budućeg rasta i razvoja županijskog gospodarstva.

Važan poticaj investicijama, uz stabilno poslovanje poduzetnika, su izvori bespovratnih sredstva iz Programa konkurentnost i kohezija, te Programa ruralnog razvoja.

Prema djelatnosti najznačajnija je prerađivačka djelatnost gdje u 315 gospodarskih subjekata se realizira 49,2% ukupnog prihoda svih poduzetnika, (rast od 11,2%), 81,7% prihoda od izvoza, 85,3% neto dobiti sa 8982 zaposlenika (rast 3,3%) čija je prosječna bruto plaća 8.103 kn/zaposleniku (rast 5,6%).

Slijedi djelatnost trgovine na veliko imalo sa 470 gospodarskih subjekata koji zapošljavaju 2.999 osoba (rast 5,6%) sa prosječnom bruto plaćom po zaposleniku od 5.795 kn (rast 5,4%). Učešće u ukupnim prihodima svih poduzetnika iznosi 27,1%, (rast od 4,4%), konsolidirano posluju sa neto dobiti.

U djelatnosti građevinarstva rasli su ukupni prihodi za 14%, a 189 gospodarskih subjekata sa 1494 zaposlenika (rast od 6,5%) posluje sa neto dobiti od 36,4 milijuna kuna.

U građevinskom sektoru najznačajnije su rasle prosječne bruto plaće i to za 42,4% te su iznosile 5903 kuna po zaposleniku, a kod velikog poduzetnika prosječna plaća je 10.863 kune po zaposleniku uz rast od 134% uz koji trošak rada veliki poduzetnik je ostvario neto dobit sa učešćem od 70,5% ukupne dobiti sektora.

Poljoprivredna djelatnost sa 136 poduzetnika i 454 zaposlenika realizirala je 12% veći ukupan prihod u kojem izvoz ima učešće od 14,3%, uz niske troškove bruto plaća po zaposleniku od 4649 kuna (rast 12,3%), poslovala je na granici profitabilnosti (neto gubitak od 295.000 kuna).

Za poljoprivrednu djelatnost značajna je njena prisutnost kod fizičkih osoba u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, gdje se procijenjeno ostvaruje 60% fizičkog obujma proizvodnje i ovdje nije kvantificirana u ukupnim poslovnim rezultatima.

Sektor obrtništva, konsolidirano, posluje pozitivnim poslovnim rezultatom, no ne bilježi se povećanje broja obrtnika niti zaposlenika u obrtu.

U budućem razdoblju na realni sektor pozitivno će utjecati pristup bespovratnim sredstvima iz Programa konkurentnosti kohezije i Programa ruralnog razvoja, kreditna politika nižih kamata Vlade RH, konkurentnost proizvoda i tržišno valorizirana orijentacija izvozu, izgradnja ključne prometne infrastrukture, posebno drugog kolosijeka pruge na pravcu koridora Rijeka-Koprivnica-Budimpešta i brze ceste Križevci-Koprivnica, te javne investicije posebno u gradnji vodno-komunalne infrastrukture i gradnji sustava za gospodarenje otpadom na prostoru Županije. Negativne implikacije rastu i razvoju sadržane su u demografskim kretanjima, smanjenju radno aktivnog stanovništva i neravnoteži u strukturi po zanimanjima evidentirano nezaposlenih osoba u odnosu na potražnju poslodavaca.

U Koprivnici, 24. listopada 2018.

Pročelnik upravnog odjela za gospodarstvo,
komunalne djelatnosti i poljoprivredu
Koprivničko-križevačke županije
Marijan Štimac, dipl.oec.